

BOGANMELDELSER

P. DRACHMANN og L. ESTRUP: A/S. De danske Sukkerfabrikker 1872—1922. 190 S. Kjøbenhavn 1922.

Det er paafaldende ved Læsningen af en Bog som denne, hvor meget et Jubilæumsskrift om en stor Industrivirksomhed giver mere end tilsvarende Skrifter om Pengeinstituter. Fremstillingen af den tekniske Side af Virksomheden — og naturligvis navnlig her, hvor Landbrug og Industri er lige betydningsfulde Deltagere i Foretagendet — giver Bogen en Fylde og Soliditet, som Redegørelserne for Pengeinstituternes mindre jordbundne Virksomhed maa savne. Man læser med største Interesse om Sukkerfabrikerens Kamp for at skaffe de fornødne Roer frem — de Linier, hvori der fortælles om, hvorledes Fabrikerne fra Odense Torv kørte Lugekonerne ud paa Markerne og ind igen om Aftenen, giver virkelig et højst anskueligt Billede — og man læser med ikke mindre Interesse om de stadige tekniske Fremskridt og Gangen i selve Sukkerfremstillingen paa Fabrik og Raffinaderi.

Men foruden om disse Forhold beretter Skriftet naturligvis ogsaa om mange andre Ting, om Brüsseler-Konventionen og Verdenssukkermarkedet, om Finansieringsforhold og Rationeringsforhold, om Forbrugere og Statsmagt. Det er vanskeligt at afgøre, hvad man synes bedst om: Tekst eller Billeder, og nogen større Ros kan man hverken give Billeder eller Tekst.

Paa et enkelt Punkt er der dog maaske Grund til en Indvending, nemlig overfor Fremstillingen af Statsmagternes Forhold til Fabrikerne i Told- og Afgiftsspørgsmaalet. Der tales om Statens „produktionsfjendtlige Skattepolitik“, hvis Virkninger ganske vist senere blev „i nogen Grad afbødet“, hvorved Sukkerindustriens Stilling blev „dog noget forbedret“. Betragtningen er i det hele næppe rigtig, jfr. ogsaa L. Estrup:

BOGANMELDELSER

P. DRACHMANN og L. ESTRUP: A/S. De danske Sukkerfabrikker 1872—1922. 190 S. Kjøbenhavn 1922.

Det er paafaldende ved Læsningen af en Bog som denne, hvor meget et Jubilæumsskrift om en stor Industrivirksomhed giver mere end tilsvarende Skrifter om Pengeinstituter. Fremstillingen af den tekniske Side af Virksomheden — og naturligvis navnlig her, hvor Landbrug og Industri er lige betydningsfulde Deltagere i Foretagendet — giver Bogen en Fylde og Soliditet, som Redegørelserne for Pengeinstituternes mindre jordbundne Virksomhed maa savne. Man læser med største Interesse om Sukkerfabrikerne Kamp for at skaffe de fornødne Roer frem — de Linier, hvori der fortælles om, hvorledes Fabrikerne fra Odense Torv kørte Lugekonerne ud paa Markerne og ind igen om Aftenen, giver virkelig et højst anskueligt Billede — og man læser med ikke mindre Interesse om de stadige tekniske Fremskridt og Gangen i selve Sukkerfremstillingen paa Fabrik og Raffinaderi.

Men foruden om disse Forhold beretter Skriftet naturligvis ogsaa om mange andre Ting, om Brüsseler-Konventionen og Verdenssukkermarkedet, om Finansieringsforhold og Rationeringsforhold, om Forbrugere og Statsmagt. Det er vanskeligt at afgøre, hvad man synes bedst om: Tekst eller Billeder, og nogen større Ros kan man hverken give Billeder eller Tekst.

Paa et enkelt Punkt er der dog maaske Grund til en Indvending, nemlig overfor Fremstillingen af Statsmagternes Forhold til Fabrikerne i Told- og Afgiftsspørgsmaalet. Der tales om Statens „produktionsfjendtlige Skattepolitik“, hvis Virkninger ganske vist senere blev „i nogen Grad afbødet“, hvorved Sukkerindustriens Stilling blev „dog noget forbedret“. Betragtningen er i det hele næppe rigtig, jfr. ogsaa L. Estrup:

Vort Folks økonomiske Fremtid, S. 19, hvor det hedder: Havde dansk Roesukkerindustri ikke haft en Raffinaderibenyttelse at dække sig bag . . ., saa havde vi ikke i Dag været Selvforsynere og Eksportører af Sukker. Men rent bortset fra denne indre Splid, der — Guderne tilgive mig Lignelsen — i nogen Grad minder om det morsomme Cirkusnummer, hvor to Mænd i en Elefanthud kommer i Klammeri med hinanden, forekommer det mig ogsaa, der er en Brist i Logiken; thi hvis virkelig Statsmagtens Politik har været fjendtlig mod Sukkerfabrikerne, saa er det et stærkt Indicium for, at intet har været ligegyldigere end Statsmagtens Politik, siden Sukkerfabrikerne, som Forf. med Rette paaviser, har formaaet igennem de 50 Aar at naa en Styrke og en Blomstring, som ingen anden stor Virksomhed i dette Land. Og det var vel ikke det, Hr. Drachmann vilde bevise.

Nej, Sagen er aabenbart den, at Fabrikerne har haft en Ledelse, der har formaaet at udnytte den Hjælp, Staten mente at kunne yde, alle rimelige Forhold tagne i Betragtning, og den, der skriver disse Linier, har fra nærmeste Hold haft Lejlighed til at føle ikke blot ingen Bitterhed, men den fuldkomneste Lojalitet og Vilje til at yde Statsmagten al tænkelig Bistand, da Forholdene under Verdenskrigen krævede det. Herved blev ogsaa Traditionen: Ledelsens Vidsyn og Evne til at faa det bedst mulige ud af de foreliggende Muligheder fortsat fra Tietgen og Hagemann til C. Gammeltoft sen., og man maa for den store Virksomheds Trivsel ønske, at denne gode Tradition maa blive opretholdt og ført videre af de Mænd, der skal lede A/S. De danske Sukkerfabrikker i de kommende Aar.

E. C.

K. SINDBALLE: **Forsikringskontraktens Forudsætninger.** Forsikringsretlige Studier. 3. Hefte. Kbh. 1922.

Ligesom de foregaaende Hefter af Forfatterens forsikringsretlige Studier indeholder ogsaa dette Hefte adskilligt, som kan paaregne Interesse saavel hos det forsikringssøgende Publikum som hos Forsikringsverdenens Fagfolk, hvis Øjne netop for Tiden i usædvanlig Grad er vendt mod Forsikringsvæsenets juridiske Side i Anledning af de fremskridende Forhandlinger om den nordiske Lov om Forsikringsaftaler. Endvidere er jo Forfatterens Betragtninger vedrørende de forsikredes Stilling i Tilfælde af Forsikringsselskabets Konkurs af nærliggende Grunde netop for Tiden af særlig aktuel Interesse. Desværre